

Zbigniew Krawczyk

Globalizacja a spotkanie kultur

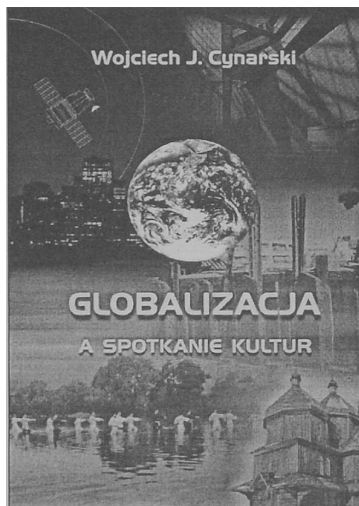
Idō - Ruch dla Kultury : rocznik naukowy : [filozofia, nauka, tradycje wschodu, kultura, zdrowie, edukacja] 4, 396

2004

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Globalizacja a spotkanie kultur / Globalization vs. meeting of cultures

Wojciech J. Cynarski, *Globalizacja a spotkanie kultur* [Globalization and meeting of cultures], Wyd. UR, Rzeszów 2003, ss. 237

Praca jest wynikiem intensywnych studiów autora nad socjologią teoretyczną oraz myślą filozoficzno-społeczną. Mieści się ona zatem, na pograniczu rozmaitych dyscyplin nauk o społeczeństwie, kulturze i człowieku, ze szczególnym uwzględnieniem antropologii filozoficznej i kulturowej oraz teorii cywilizacji. Problematyka książki dotyczy zasadniczo obszaru cywilizacji zachodniej – industrialnej i postindustrialnej. Niemniej, w kilku wątkach tematycznych, Wojciech Cynarski przybliża także swoiste cechy kultur orientalnych, ukazując ich odrębność od kultury euro-amerykańskiej, a zarazem pewne właściwości wspólne bądź komplementarne. W tej perspektywie przybliża on szczególnie właściwości aksjologiczne wschodnich sztuk walki, co – jak wiadomo – jest od lat przedmiotem jego zainteresowań

na sferach naukowych i bodaj najbardziej oryginalną częścią książki. Tłumaczy to obecność dużej ilości opracowań Autora na ten temat, które zostały zamieszczone w bibliografii książki.

Wspomniana bibliografia jest wyjątkowo obfita. Zawiera ona liczne opracowania autorów polskich, tłumaczenia z języków obcych, a jednocześnie prace publikowane w językach oryginalnych, głównie w języku angielskim. Cynarski nie tylko referuje poglądy rozlicznych autorów na interesujący go temat, ale gęsto je cytuje, przybliżając w ten sposób specyfikę i koloryt poszczególnych ujęć i stanowisk teoretycznych. Dzięki temu omawiana monografia ma duże walory dydaktyczne, głównie – w pewnym sensie – propedeutyczne. Będzie ona zatem, zgodnie z założeniem autora, służyć zarówno studentom nauk społecznych, jak też studium wychowanie fizyczne oraz osobom, które nieprofesjonalnie są zainteresowane dialogiem kultur w świecie współczesnym i jego konsekwencjami dla procesów akulturacji i socjalizacji.

Na pozytywną ocenę zasługuje także fakt, że autor w sposób bardzo złożony rozumie procesy globalizacji, zachodzące współcześnie. Zauważa on zarówno pozytywne, jak też negatywne jego strony, a jednocześnie zdaje sobie sprawę z tego, że nie może to być jedynie proces zwioloty. Dlatego wymaga on racjonalizacji oraz – równoległe – „aksjologizacji”, w szczególności ze strony osób i instytucji powołanych do kreacji, obrony i upowszechnienia wartości w świecie, tj. kościołów, ludzi nauki, elit kulturalnych i politycznych itp.

Zresztą sam autor wyraźnie ujawnia swoje intencje pedagogiczne oraz perspektywę aksjonormatywną, z punktu widzenia której dokonuje krytyki i oceny kondycji współczesnej cywilizacji zachodniej oraz cywilizacji alternatywnych. Są to Prawda (Europa) i Droga (Orient) oraz mądrość i dialog – wartości godne zalecenia kręgom oświatowym u progu XXI wieku.

Tekst książki ma w wielu fragmentach charakter eseju naukowego, szczególnie wówczas, kiedy Autor powołuje się na opracowania popularno-naukowe i publicystyczne. Jest to jednak – z punktu widzenia historii myśli społecznej – dopuszczalne.